

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE 2013

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

UVOD	2
1. del: ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE	2
1. Osnovni podatki	2
2. Mnenja ravnateljev o splošni maturi	3
3. Zunanji člani šolske maturitetne komisije	8
4. Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole	9
5. Izvedba splošne mature	11
2. del: ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE	14
6. Ocena posredovanih informacij	14
7. Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in ustanovami	16
8. Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov	18
9. Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	21
10. Pritožbe in ugovori	22
11. Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami	23
SKLEP	26

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje, v katerega je vključeno tudi končno poročilo o izvedbi splošne mature, izpolnjujejo tiste izobraževalne ustanove, ki izvajajo splošno maturo. Namenjen je ugotavljanju stališč ravnateljev do splošne mature, odkrivanju težav in nejasnosti pri njeni izvedbi in pridobivanju predlogov za njeno izboljšanje.

Vprašalnik smo v septembru 2013 ob razglasitvi rezultatov jesenskega izpitnega roka splošne mature 2013 objavili na spletni strani Rica (eRic za ravnatelje), izpolnjevanje pa je potekalo elektronsko.

Analiza vprašalnika za ravnatelje s poročilom o izvedbi splošne mature je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, posamezne analize pa so prikazane v razpredelnični ali grafični obliki.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE

1 Osnovni podatki

- 1.1 Šifra šole
- 1.2 Vrsta gimnazije
- 1.3 Število oddelkov v 4. letniku gimnazijskega izobraževalnega programa
- 1.4 Število oddelkov maturitetnega tečaja

V šolskem letu 2012/2013 je splošno maturo izvajalo 84 organizacij in ravno toliko jih je tudi odgovorilo na anketni vprašalnik za ravnatelje (100 %; leta 2012: 100 %).

Vrsta gimnazije	Število gimnazij	Število oddelkov v 4. letniku	Število oddelkov maturitetnega tečaja
Gimnazija*	52	205	22
Strokovna gimnazija**	25	49	2
Oboje***	7	39	2
Skupaj	84	293	26

* Gimnazija: »splošna« in klasična

** Strokovna gimnazija: ekonomska, tehniška in umetniška

*** Oboje: gimnazija in strokovna gimnazija

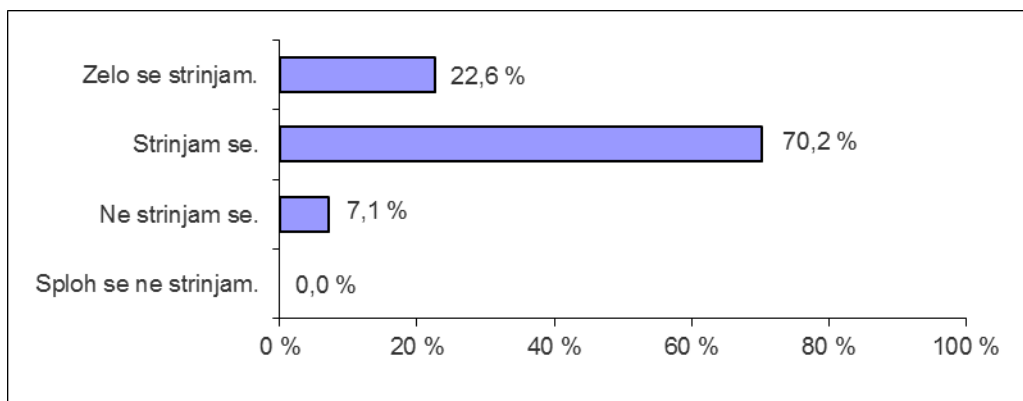
2 Mnenja ravnateljev o splošni maturi

Ocenite strinjanje s trditvami o splošni maturi.

- 2.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.
- 2.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.
- 2.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.
- 2.4 V zbornici sta se okrepili sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.
- 2.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.
- 2.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.
- 2.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Možni odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

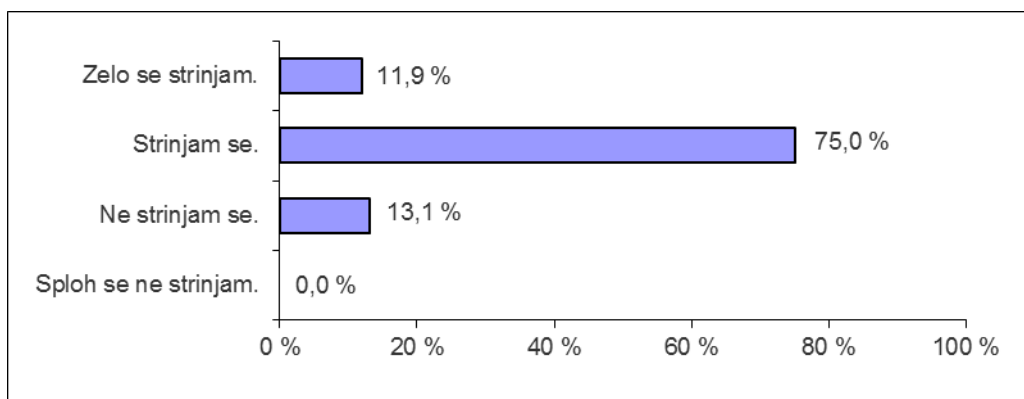
2.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.

Število vseh odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 92,8 % (leta 2012: 96,5 %).

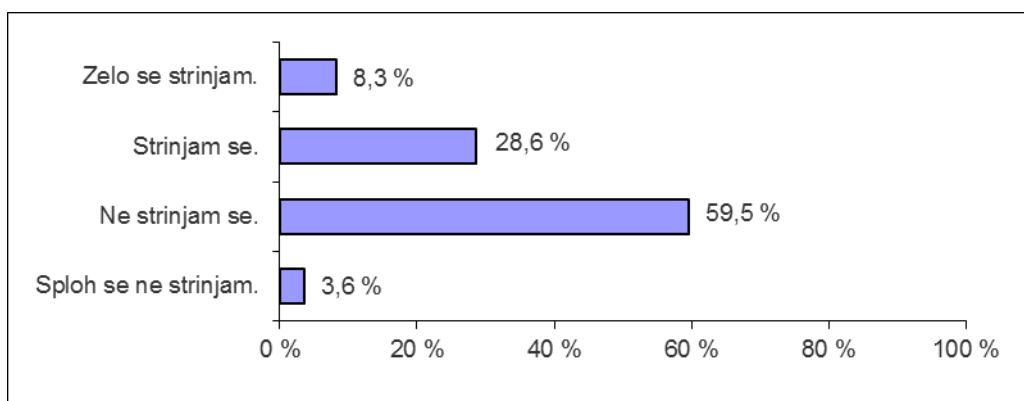
2.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.

Število vseh odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 86,9 % (leta 2012: 92,9 %).

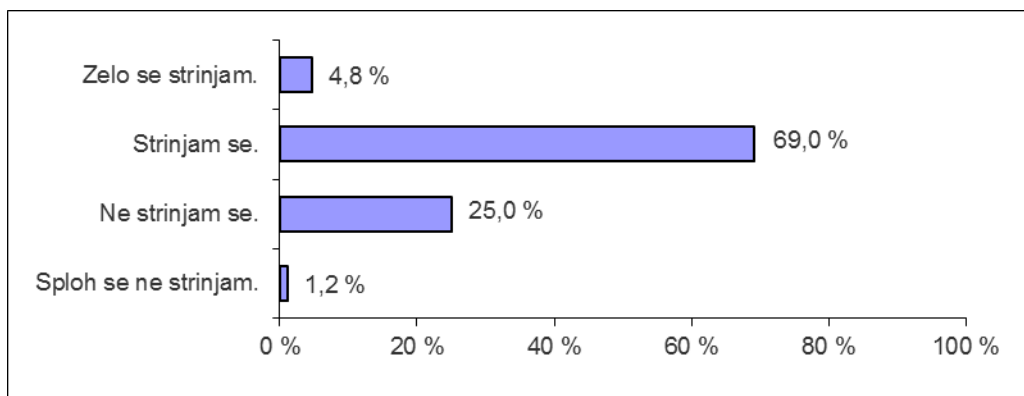
2.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.

Število vseh odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 36,9 % (leta 2012: 22,4 %).

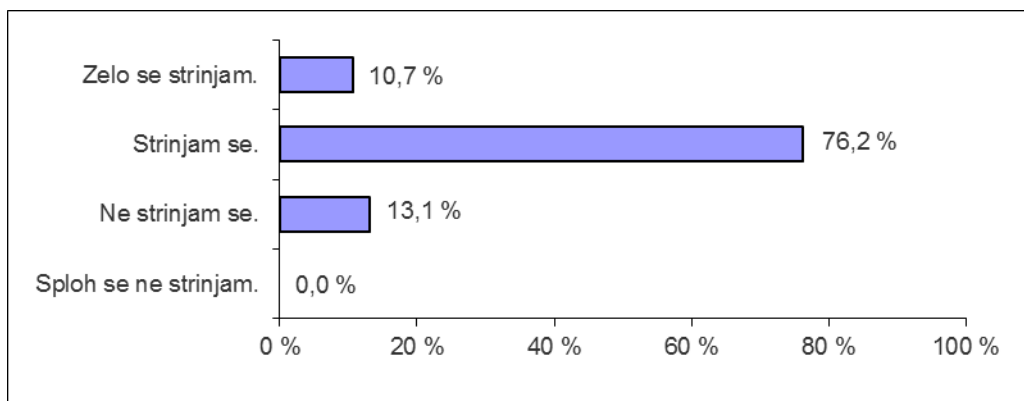
2.4 V zbornici sta se okrepili sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno matura.

Število vseh odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 73,8 % (leta 2012: 69,4 %).

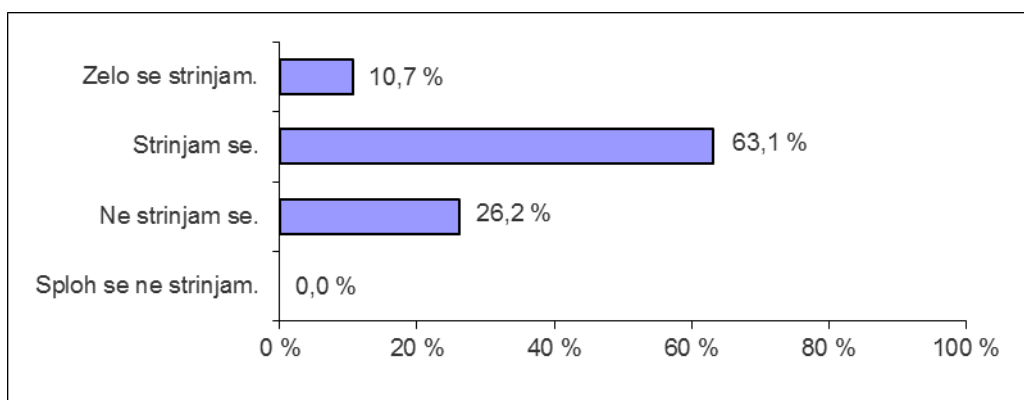
2.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.

Število vseh odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 86,9 % (leta 2012: 90,6 %).

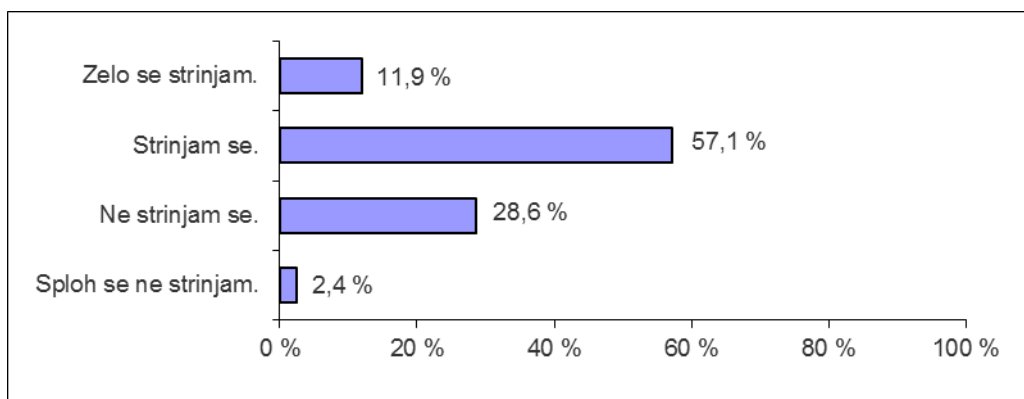
2.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.

Število vseh odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 73,8 % (leta 2012: 81,2 %).

2.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Število vseh odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 69,0 % (leta 2012: 62,4 %).

Pri trditvi 2.7 ste izbrali Zelo se strinjam oziroma Strinjam se, zato v nadaljevanju označite vzroke za vznemirjenost dijakov.

2.7.1 Prezahtevna izpitna snov.

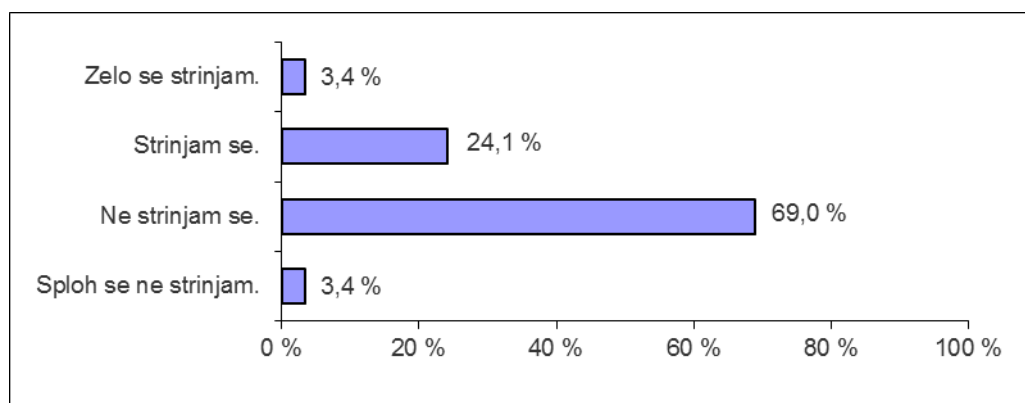
2.7.2 Preobsežna izpitna snov.

2.7.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov.

2.7.4 Zaradi vpisa na univerzo.

V nadaljevanju (trditve od 2.7.1 do 2.7.4) so bili v analizo pri vprašanju o vzrokih za vznemirjenost dijakov vključeni samo tisti ravnatelji, ki so pri trditvi 2.7 izbrali *Zelo se strinjam* oziroma *Strinjam se* (58 ravnateljev; 69,0 %).

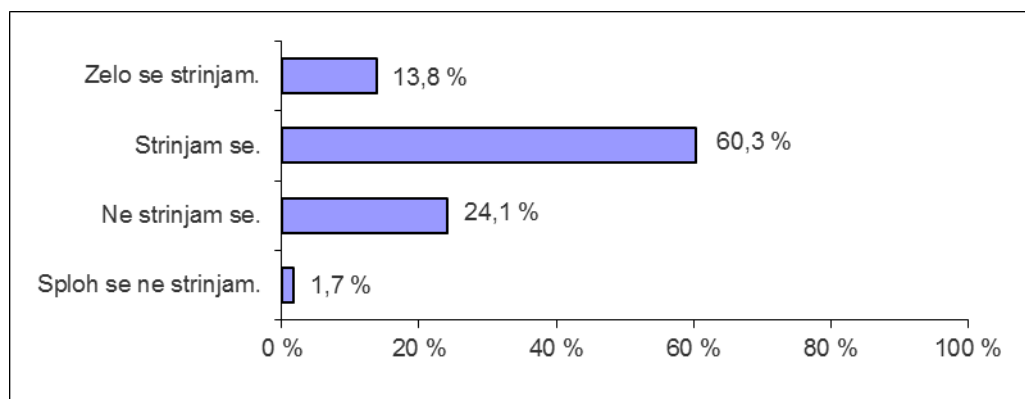
2.7.1 Prezahtevna izpitna snov

Število vseh odgovorov: 58.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 27,5 % (leta 2012: 22,6 %).

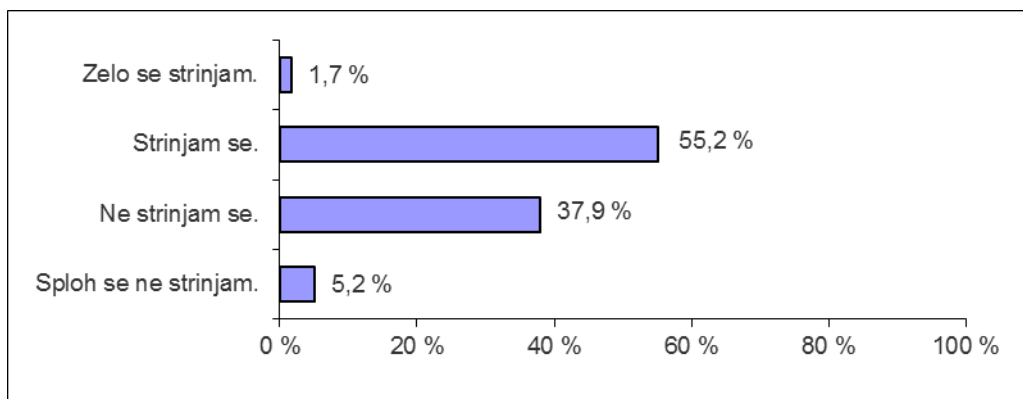
2.7.2 Preobsežna izpitna snov

Število vseh odgovorov: 58.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 74,1 % (leta 2012: 67,9 %).

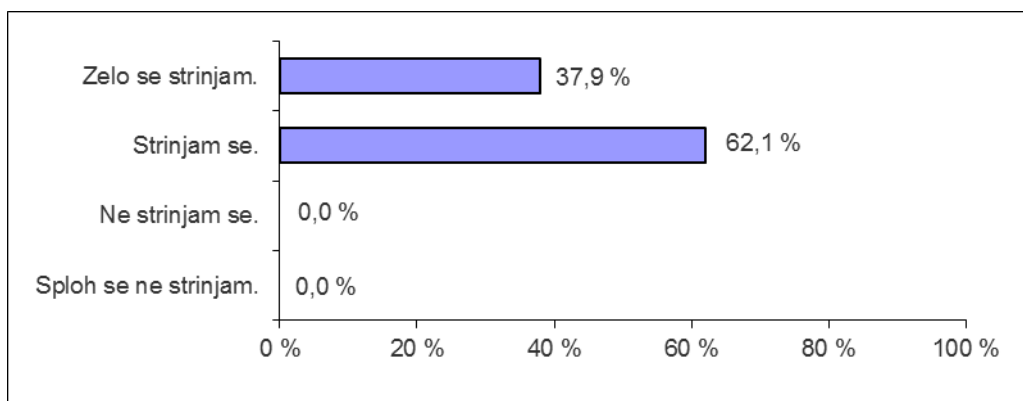
2.7.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov

Število vseh odgovorov: 58.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 56,9 % (leta 2012: 45,3 %).

2.7.4 Zaradi vpisa na univerzo

Število vseh odgovorov: 58.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 100,0 % (leta 2012: 94,3 %).

Dva ravnatelja sta navedla tudi druge vzroke za vznemirjenost dijakov, in sicer: psihološko težo, ki se pripisuje izpitu (zaključek šolanja, pomen točkovanja, dolgo čakanje na rezultate), in nepripravljenost tistih dijakov, ki med poukom ne delajo sproti.

Okoli 90 % ravnateljev meni (nekoliko manj kakor lani), da splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov (92,9 %; odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*), skupaj s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja (86,9 %) in da usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku (86,9 %). Nekoliko manj kot tri četrtine jih meni, da postaja zaključek šolskega leta mirnejši ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja in da splošna matura krepi sodelovanje med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo (oboje 73,8 %). Z negativnim vplivom splošne mature na širšo razgledanost dijakov se strinja 14,5 % več ravnateljev kakor lani (letos: 36,9 %; lani: 22,4 %), v primerjavi z lanskim letom pa jih tudi več trdi, da so dijaki vznemirjeni zaradi splošne mature (letos: 69,0 %; lani: 62,4 %). Razloge za to najpogosteje pripisujejo vpisu na univerzo (100 %), pogosto pa tudi preobširni izpitni snovi (74,1 %).

3 Zunanji člani šolske maturitetne komisije (ŠMK)

3.1 Ali je Državna komisija v letošnjem letu imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnike ZRSŠ in univerz) na vaši organizaciji?

- Da.
- Ne.

3.2 Ali ste v letošnjem letu na seje ŠMK vabili zunanje člane ŠMK?

- Da.
- Ne.

3.3 Ali so se v letošnjem letu zunanji člani ŠMK odzivali na vaša vabila k sodelovanju na seje ŠMK?

- Da.
- Ne.
- Občasno (ne vedno).

3.4 Kakšno je vaše mnenje o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK?

- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno.
- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno in naj se ohrani v dosedanji obliki.
- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno, vendar naj se v prihodnje spremeni.

Napišite predloge za sodelovanje zunanjih članov v ŠMK v prihodnje.

Državna komisija je imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnike ZRSŠ in univerz) na 59 organizacij od 84 (70,2 %). Od teh jih je na seje ŠMK povabilo 53 organizacij (63,1 %), zunanji člani pa so se na vabila odzivali redno na 24 organizacijah (28,6 %) in občasno na 14 organizacijah (16,7 %).

Mnenja predsednikov ŠMK o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK prikazuje **preglednica 3**. Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno za 47 ravnateljev (56,0 %), za 37 ravnateljev je smiselno. Od teh jih 33 meni, naj se sodelovanje ohrani v dosedanji obliki (39,3 %), štirje pa, naj se v prihodnje spremeni – en predlaga, naj bo največ en zunanji član, en predlaga večji nadzor na določenih šolah, dva pa sta brez predlogov.

Preglednica 3: Mnenja predsednikov ŠMK o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK

	Število	Odstotek
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno.	47	56,0 %
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno in naj se ohrani v dosedanji obliki.	33	39,3 %
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno, vendar naj se v prihodnje spremeni.	4	4,8 %
SKUPAJ	84	100,0 %

4 Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole

4.1 Kako pogosto na šoli uporabljate Orodje za analizo izkazanega znanja?

- Nikoli.
- Občasno.
- Pogosto.

4.2 Katere analize opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- Analizo splošnega uspeha.
- Analizo uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah.
- Analizo uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah pri splošni maturi.

Lahko zapišete tudi druge analize, ki jih opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja.

4.3 S kom vse razpravljate o analizah?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- V ožjem krogu (s pomočnikom, svetovalnim delavcem ipd.)
- Z učitelji na pedagoški konferenci.
- V predmetnih aktivih.
- Z učitelji pri individualnih pogovorih.
- Na svetu staršev.
- Na svetu šole.

Lahko zapišete tudi drugo.

4.4 Katere izboljšave uvajate na šoli na podlagi analiz, opravljenih z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole umeščamo v LDN (letni delovni načrt).
- V procesu samoevalvacije se analize uporabljajo za izboljšave dela na šoli.
- Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole upoštevamo pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta.
- Poskušamo izboljšati medletne trende uspeha dijakov pri posameznih učiteljih.
- Poskušamo izboljšati rezultate pri splošni maturi glede na sorodne šole.

Lahko zapišete tudi druge izboljšave.

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole je podprto z nacionalnimi podatki o splošni maturi od leta 2002 dalje. Šolam omogoča analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalni, šolski in razredni.

4.1 Uporaba

Največ ravnateljev odgovarja, da Orodje za analizo izkazanega znanja uporablja občasno (70,2 %), drugi najpogostejši odgovor je pogosto (17,9 %), najmanj pa je takih, ki ga ne uporabljajo nikoli (11,9 %; **preglednica 4.1**).

Preglednica 4.1: Kako pogosto na šoli uporabljate Orodje za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Nikoli.	10	11,9 %
Občasno.	59	70,2 %
Pogosto.	15	17,9 %
SKUPAJ	84	100,0 %

4.2 Analize

Z Orodjem za analizo izkazanega znanja opravljajo ravnatelji največ analiz splošnega uspeha (78,6 %) in analiz uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah (77,4 %), najmanj pa jih analizira uspeh pri posameznih delih izpita (zunanji, notranji del) po odstotnih točkah pri splošni maturi (38,1 %; **preglednica 4.2**).

Preglednica 4.2: Katere analize opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Analizo splošnega uspeha.	66	78,6 %
Analizo uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah.	65	77,4 %
Analizo uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah pri splošni maturi.	32	38,1 %

Nekateri ravnatelji tudi primerjajo ocene v 3. in 4. letniku z ocenami na splošni maturi pri posameznem predmetu, ocene med oddelki (po učiteljih), opravljajo analize uspešnosti reševanja posameznih nalog in analize dodane vrednosti.

4.3 Razprave o analizah

Ravnatelji o analizah najpogosteje (nad 50 %) razpravljajo z učitelji na pedagoški konferenci (66,7 %) in v predmetnih aktivih (59,5 %), manj pogosto (pod 50 %) pa v ožjem krogu s pomočnikom ali svetovalnim delavcem (42,9 %), z učitelji na individualnih pogovorih (41,7 %), na svetu staršev (23,8 %) in na svetu šole (22,6 %; **preglednica 4.3**). Trije ravnatelji so zapisali, da o analizah razpravljajo tudi v šolski maturitetni komisiji, en ravnatelj, da razpravljajo o analizah z dijaki, in en ravnatelj, da so analize predmet obravnave v šolskem razvojnem timu.

Preglednica 4.3: S kom vse razpravljate o analizah?

	Število	Odstotek
V ožjem krogu (s pomočnikom, svetovalnim delavcem ipd.)	36	42,9 %
Z učitelji na pedagoški konferenci.	56	66,7 %
V predmetnih aktivih.	50	59,5 %
Z učitelji na individualnih pogovorih.	35	41,7 %
Na svetu staršev.	20	23,8 %
Na svetu šole.	19	22,6 %

4.4 Izboljšave v šoli

Šole na podlagi analiz uvajajo različne izboljšave (**preglednica 4.4**): največ jih ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole uporablja za izboljšanje dela na šoli v procesu samoevalvacije (67,9 %), dobrih 30 odstotkov pa pri izboljšanju medletnih trendov uspeha pri posameznih učiteljih (36,9 %), pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta (35,7 %), pri umeščanju ugotovitev v letni delovni načrt (33,3 %) in pri izboljšanju rezultatov pri splošni maturi glede na sorodne šole (31,0 %).

Preglednica 4.4: Katere izboljšave uvajate na šoli na podlagi analiz, opravljenih z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole umeščamo v LDN (letni delovni načrt).	28	33,3 %
V procesu samoevalvacije se analize uporabljajo za izboljšave dela na šoli.	57	67,9 %
Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole upoštevamo pri delu in usposabljanju za naslednja šolska leta.	30	35,7 %
Poskušamo izboljšati medletne trende uspeha dijakov pri posameznih učiteljih.	31	36,9 %
Poskušamo izboljšati rezultate pri splošni maturi glede na sorodne šole.	26	31,0 %

5 Izvedba splošne mature

5.1 Navedite težave pri izvedbi splošne mature v letošnjem letu.

5.2 Katere ukrepe predlagate za izboljšanje splošne mature.

5.1 Težave pri izvedbi splošne mature

Na vprašanje o težavah pri izvedbi splošne mature je odgovorilo 14 ravnateljev od skupaj 84 (16,7 %; **preglednica 5.1**). Najpogosteje izpostavljene so: izvedba slušnega dela pri tujih jezikih (slabi zvočni posnetki), organizacijske težave (prijava in izvedba posameznih predmetov splošne mature za kandidate s poklicno maturo, prekrivanje pouka in splošne mature, neusklajeno trajanje poklicne in splošne mature, prekrivanje dveh tujih jezikov na jesenskem izpitnem roku, premalo nadzornih učiteljev, premajhni prostori), finančne težave, težave z vpogledi v maturitetne izpitne pole, obremenjenost učiteljev v času izvajanja

splošne mature, prekratek čas za reševanje 2. izpitne pole pri slovenščini na spomladanskem izpitnem roku, sum prepisovanja pri fiziki v jesenskem izpitnem roku.

Preglednica 5.1: Težave pri izvedbi splošne mature v letu 2013

Brez težav. (70)
Manjše logistične težave zaradi tega, ker smo imeli v času mature tudi pouk v nižjih letnikih.
Največja težava je slušni del pri tujih jezikih. Letos se nam je primerilo, da je na začetku dela B pri slušnem delu izpita iz ANG v spomladanskem roku prenehala delati zgoščenka oz. je blokiral stolp. Težko bomo ugotovili, kaj točno je šlo narobe, saj smo stolp predhodno testirali z zgoščenko iz leta 2011, kjer je celoten slušni del deloval brezhibno. Mislim, da je problem v tem, da je kvaliteta zgoščenk čedalje slabša, stolp pa verjetno preobčutljiv in je noče prebrati. Ta izpit je zelo, zelo stresen za vse. Ne samo za dijake, saj so posnetki pri ANG katastrofalni, vedno so prisotni dodatni zvoki, od žvrgolenja ptičkov, do vožnje avtobusa ipd., kar je za dijake zelo moteče. Stresno je tudi za nadzorne učitelje in tudi tajnike ŠMK, ki se vedno sprašujejo in jih je strah, ali bo posnetek deloval. Nadalje, sicer ne vem, ali to tudi spada k težavi, je obvestilo, ki je včeraj prispelo na šolo, in sicer o sumu prepisovanja izpita iz FIZ v jesenskem roku. Izpit se je pisal 28. 8., obvestilo je prispelo po razglasitvi rezultatov, 19. 9. Vsi smo bili neprijetno presenečeni. Po treh tednih moramo napisati natančna poročila o poteku izpita, kjer ni bilo opaziti nobenih nepravilnosti.
Naš UZ se je tudi v letošnjem šolskem letu precej zmanjšal. Težave imamo, ko morajo naši učitelji na druge šole, še posebej, ko morajo potovati izven Ljubljane. Zaradi zmanjšanja UZ vse težje izvajamo maturo, ko se na maturo prijavljajo dijaki drugih srednjih šol za t. i. peti predmet, 21-letniki.
Neuskkljeno trajanje izpitov na splošni in poklicni maturi, ki potekata istočasno v isti stavbi.
Nepakirana prazna pola.
Obremenjenost učiteljev v času izvajanja mature (nadzori, komisije, pouk – zaključevanje ocen, zunanji ocenjevalci).
Potek mature in pouka hkrati.
Premajhni prostori, zato moramo imeti ogromno nadzornih učiteljev.
Pri izvedbi ni bilo težav, težava je le pri protokolu prijav dijakov iz drugih strokovnih šol na peti predmet splošne mature.
Problem so vpogledi v maturitetne pole. Predlagamo, da se kandidatom omogoči vpogled v izpitne pole v PDF-obliki prek vaše spletne strani, z geslom, seveda naj bo ta opcija plačljiva.
Težave smo imeli z izvedbo slušnega razumevanja angleščine.
Težave so bile v jesenskem roku, v primeru, da je imel dijak dva jezika na maturi.
V spomladanskem roku so bili posnetki za slušni del pri angleškem jeziku zelo slabe kakovosti. Pri slovenščini (2. izpitna pola) je bilo v spomladanskem času premalo časa – dijaki so pisali ves čas, zadnjih 15 minut so bili pod očitnim stresom.
Zaradi energetske sanacije šole je matura v jesenskem roku potekala na drugi lokaciji (Višja strokovna šola), o čemer je bil Ric obveščen.

5.2 Ukrepi za izboljšanje splošne mature

Ukrepe za izboljšanje splošne mature je predlagalo 12 ravnateljcev od skupaj 84 (14,3 %; **preglednica 5.2**). Ravnatelji predlagajo enega nadzornega učitelja za enega kandidata s posebnimi potrebami, spremembo trajanja odločbe naj predlaga šolska maturitetna komisija, maturitetni koledar naj se spremeni (izvedba splošne mature naj se ne prekriva s poukom, splošna matura v spomladanskem izpitnem roku naj se prične dva ali tri dni prej, zaključek šolskega leta naj bo en teden prej oziroma izvedba splošne mature naj se zamakne), kandidati naj do ocene praktičnega dela izpita dostopajo prek spletne strani Rica, vrečke z izpitnim gradivom naj bodo perforirane in z večjim vidnim delom, da bo mogoče brati navodila, vprašanja za ustni del naj med spomladanskim in jesenskim izpitnim rokom

ostanejo na šoli, pri prijavi kandidatov s poklicno matura na posamezne izpite splošne mature naj se vse informacije o dijaku (uspešen zaključek letnika itd.) posredujejo šoli, kjer bo dijak opravljal izpite splošne mature, ustni del splošne mature naj se ukine, uskladiti je treba posamezne dele pisnih izpitov pri posameznih maturitetnih predmetih, kar bo omogočalo sočasno pisanje več predmetov, potrjevanje plana in pregled prijavljenih kandidatov k zgodovini, geografiji in ekonomiji na sejah ŠMK naj se ukine.

Preglednica 5.2: Ukrepi za izboljšanje splošne mature

Brez predlogov. (72)
1) Glede na veliko število kandidatov s posebnimi potrebami (letos smo imeli slabovidnega kandidata, ki je imel ob pomočniku bralcu še dva nadzorna učitelja), predlagamo enega nadzornega učitelja, če je v učilnici en kandidat. Nadzorni učitelji so tudi na hodnikih.
2) Predlagamo, naj dijaki dostopajo do ocene praktičnega dela prek spletne strani Rica s šifro tako, kakor do ostalih ocen (šifro naj dobijo že pri pisanju eseja).
Izvedba mature naj se ne prekriva s poukom.
Kar se tiče vrečk z izpitnimi polami, je želja, da bi bila za odpiranje vrečke na voljo perforacija, in s tem ne bi bilo potrebno uporabljati škarij. Predlog je tudi, da bi bila prva stran izpitne pole, ko je ta še v vrečki, vidna oz. da bi se ob zaprti vrečki še vedno lahko brala vsa navodila, kar pomeni, da bi bil vidni del vrečke bistveni večji kot sedaj. Potrebno bi bilo posodobiti vložne liste v knjigi maturantov, saj imajo še stare oblikovne elemente.
Ne popravljajte – deluje! Še vedno mi ni jasno, zakaj so ustni izpiti (junija) pred zaključkom pouka.
Ne vem, na kakšni osnovi je (1) potrebno potrjevati plane in (2) ugotavljati prijave k praktičnemu delu izpita pri treh predmetih (GEO, ZGO, EKN), pri vseh ostalih, ki imajo prav tako praktični del, pa ne. V čem so ti trije predmeti posebni? Predlog: potrjevanje plana in pregled prijavljenih k omenjenim trem predmetom na seji ŠMK (rok je konec septembra) je nesmiseln. Naj se ukine.
Pomagalo bi, če bi vprašanja za ustni del mature med junijskim in septembrskim rokom ostala na šoli.
Predlagamo, da lahko ŠMK predlaga spremembo trajanja odločbe.
Predlagamo, da bi se SM v spomladanskem roku pričela dva do tri dni prej.
Pri prijavi dijakov iz drugih strokovnih šol na peti predmet predlagam, da mora tajnik te strokovne šole, kjer je dijak vpisan, posredovati vse informacije o dijaku – uspešen zaključek letnika ...
Ukiniti ustni del mature.
Usklajen čas pisanja posameznih delov pisnega izpita pri različnih predmetih. Možno hkratno pisanje več predmetov.
Zaključek šolskega leta en teden prej ali pa matura kasneje.

ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE

6 Ocena posredovanih informacij

Informacije (natančnost, pravočasnost in nedvoumnost), ki jih posredujejo maturitetni organi in ustanove, ocenite z DA oziroma NE.

6.1 Informacije DK SM

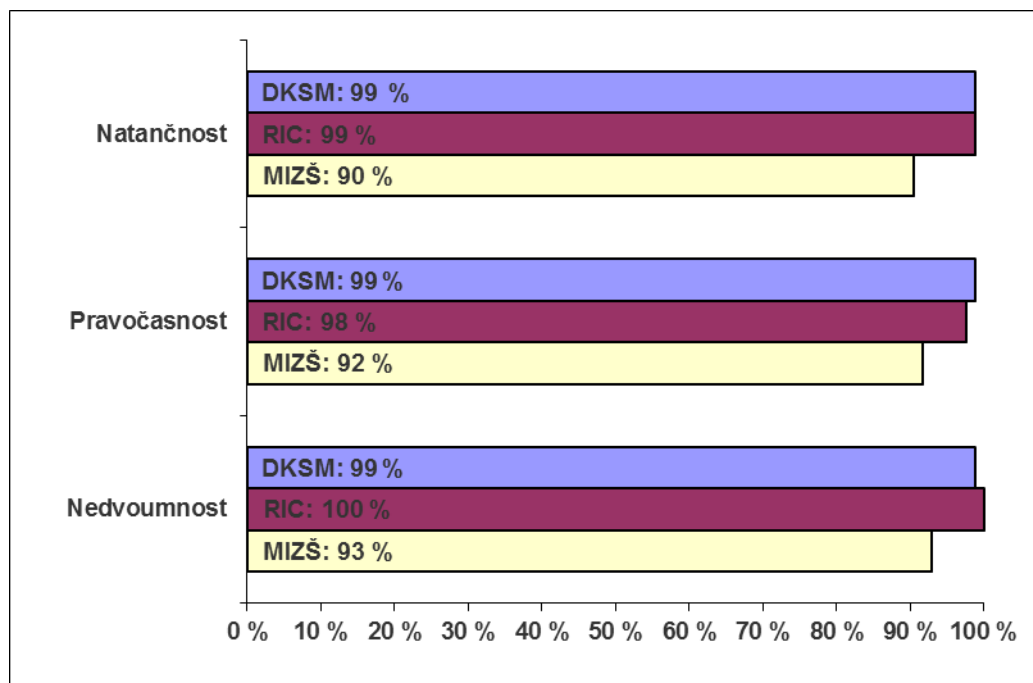
6.2 Informacije Rica

6.3 Informacije MIZŠ

Ravnatelji so z odgovori *Da/Ne* ocenjevali natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki so jih organizacije za izvedbo splošne mature prejele od DK SM, od Rica in od MIZŠ. Delež pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije prikazuje **slika 6**.

Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo DK SM, Ric in MIZŠ, saj deleži pozitivnih ocen v vseh primerih presegajo 90 %. V povprečju ravnatelji najbolje ocenjujejo nedvoumnost informacij.

Slika 6: Deleži pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije

Če so ravnatelji pri posredovanih informacijah izbrali odgovor *Ne*, so ga lahko tudi podrobneje pojasnili (**preglednica 7**).

Preglednica 7: Pojasnila za odgovor Ne

NATANČNOST – Ne (7 pojasnil)

MIZŠ: Natančnost in nedvoumnost sta po moje povezani.

MIZŠ: Ne vem, kaj sem doslej dobil z MIZŠ.

MIZŠ: Ni nobenih informacij s strani MIZŠ.

MIZŠ: Nismo sodelovali z njimi.

MIZŠ: Obrazec za obračun stroškov?

MIZŠ: Še vedno ni jasno, kako je s plačevanjem izpitov, kdo plača in kdo ne.

RIC: Odjava dijakov na jesenskem roku mature.

DKSM: Uporaba žepnega računalna pri matematiki.

PRAVOČASNOST – Ne (4 pojasnila)

MIZŠ: Informacij skoraj ni ali pa pridejo prepozno.

MIZŠ: Ne vem, kaj sem doslej dobil z MIZŠ.

MIZŠ: Ni nobenih informacij s strani MIZŠ.

MIZŠ: Nismo sodelovali z njimi.

MIZŠ: Pogosto se zgodi, da informacije dobimo pozno, kar nam oteži delo.

MIZŠ: Prepozne okrožnice.

RIC: Urnik predmetov za jesenski rok mature.

DKSM: Uporaba žepnega računalna pri matematiki.

NEDVOUMNOST – Ne (5 pojasnil)

MIZŠ: Ne vem, kaj sem doslej dobil z MIZŠ.

MIZŠ: Ni nobenih informacij s strani MIZŠ.

MIZŠ: Nismo sodelovali z njimi.

MIZŠ: Primer: komu lahko šola zaračuna izvedbo mature.

MIZŠ: Spreminjajo se iz leta v leto.

7 Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in ustanovami

7.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

Sodelovanje z MIZŠ

7.2 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 7.1.

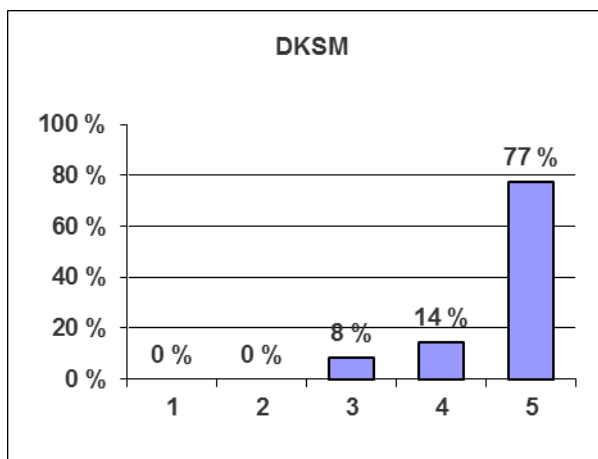
Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

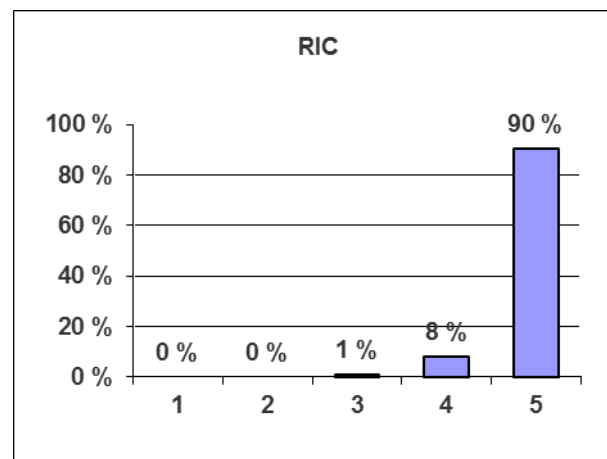
Sodelovanje z MIZŠ

7.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami – ocena sodelovanja

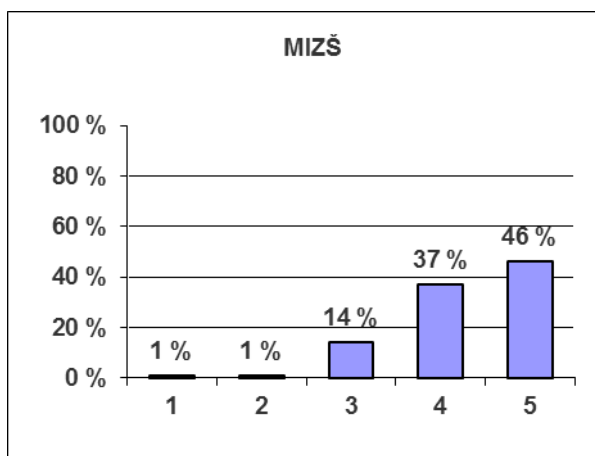
Grafi spodaj prikazujejo porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji za sodelovanje dodelili maturitetnim organom in ustanovam.

Povprečna ocena je **4,7**.

Povprečna ocena je **4,9**.

Povprečna ocena je **4,3**.

Povprečne ocene za sodelovanje so visoke (nad 4,3) in se gibljejo od 4,3 (MIZŠ) do 4,9 (Ric). Povprečne ocene v letu 2012 so bile: DK SM 4,5; Ric 4,7; MIZŠ 4,0.

7.2 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami – pripombe

Komentarji o sodelovanju z DK SM (4 oziroma 4,8 %)

Brez pripomb.

Med šolo in DK SM pravzaprav ni posebnega sodelovanja.

Napačne in netransparentne odločitve v zvezi s posameznimi ukrepi glede prošelj dijakov.

Probleme lahko rešimo ob dialogu.

Komentarji o sodelovanju z Ricem (4 oziroma 4,8 %)

Brez pripomb.

Kadarkoli smo jih potrebovali, so nam pomagali s pravimi nasveti.

Probleme lahko rešimo ob dialogu.

Sodelovanje z Ricem je odlično!

Komentarji o sodelovanju z MIZŠ (2 oziroma 2,4 %)

Brez pripomb.

Kaj imam z njimi? Menim, da Ric posreduje ustrezne podatke in pojasnilo postopkov za izvedbo mature.

Med šolo in MIZŠ v zvezi z maturo ni posebnega sodelovanja.

Nedosegljivost telefonske številke odgovornih na MIZŠ.

Nepoznavanje problematike.

Ni sodelovanja.

Probleme lahko rešimo ob dialogu.

Predolgo čakanje na odgovor.

Zdi se mi, da imajo preveč opravka sami s sabo (menjave).

8 Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov

8.1 Ustreznost maturitetnih predpisov ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

8.2 Lahko zapišete pripombe in predloge k maturitetnim predpisom.

- Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

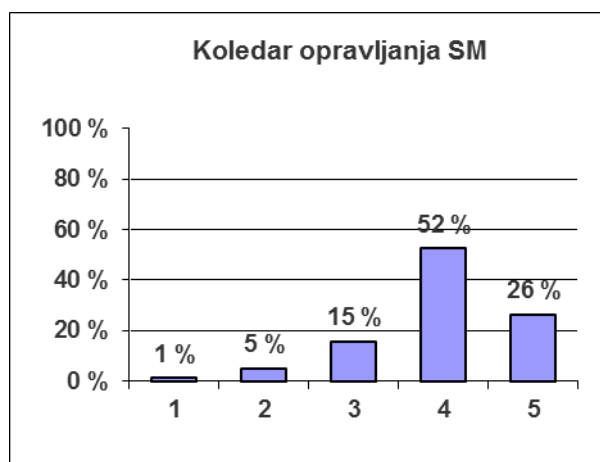
8.3 V pripombe vpišite svoja opažanja in predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov.

- Zapišite predloge, povezane z izpitno tajnostjo in z izjemnimi okoliščinami.
- Zapišite predloge za izboljšanje določil izpitnega reda.

8.4 Lahko zapišete tudi druga opažanja in predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov.

a) Koledar opravljanja splošne mature

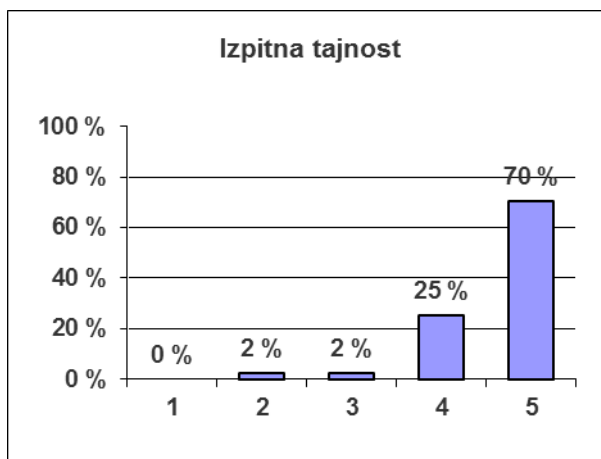
Povprečna ocena za ustreznost koledarja opravljanja splošne mature je enaka kakor v preteklem letu: **4,0** (leta 2012: 4,0; leta 2011: 3,8; leta 2010: 3,9; leta 2009: 3,7), pripomb pa je bilo 22 (26,2 %). Pripombe zadevajo predvsem prekrivanje izvedbe splošne mature s poukom v nižjih letnikih, prepozno objavljane maturitetnih rezultatov, prepozno in predolgo izvajanje splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, neprimeren čas izvajanja in prekratko obdobje za opravljanje ustnih delov izpitov, delovne sobote, prijave na jesenski izpitni rok, neusklajenost šolskega z maturitetnim koledarjem, razglasitev rezultatov splošne in poklicne mature ob različnih dnevih, izključevanje opravljanja ekonomije in informatike hkrati.

Pripombe in predlogi glede ustreznosti koledarja opravljanja splošne mature (22 oziroma 26,2 %)
Delovne sobote.
Dobro bi bilo, če bi bili datumi pisnega dela jesenske mature znani okoli 15. 8.
Inštitucije, povezane z opravljanjem mature, bi lahko dosegle dogovor z organizatorji maturantskih parad, da bi bili ti dogodki bolj kulturni, da bi bilo manj pijančevanja.
Istočasno z maturo poteka na šoli pouk dijakov ostalih letnikov, zato bi bil malo kasnejši začetek pisnega dela mature dobrodošel.
Izpite je potrebno organizirati in izpeljati v krajšem času – vsaj do začetka julija. V drugem roku so datumi posredovani kar pozno.
Koledar splošne mature ne upošteva šolskega koledarja ministrstva.
Koledar spomladanskega dela mi ni všeč. Ustni izpiti bi lahko bili po zaključku pouka (od 25. do 30. junija) ...
Koledarja splošne in poklicne mature onemogočata normalno opravljanje pouka, kar velja zlasti za centre z veliko dijaki, kar naš center je.
Med rokom prijav na jesenski rok mature in kontrolo prijav je predolgo obdobje. To je vendar čas dopustov, kandidatov pa ni veliko.
Neprimeren termin eseja po prvomajskih počitnicah.
Neuskkljenost pouka in mature.
Popolnoma neustrezen glede na obveznosti šole do dijakov nižjih letnikov.
Potrebno bi bilo daljše obdobje opravljanja ustnih izpitov, po koncu pouka.
Povezano je z majhnimi prostori in veliko zasedenostjo, zato prestavljamo pouk v popoldanski čas.
Predlagam razglasitev rezultatov splošne in poklicne mature na isti dan.
Pričakujemo, da se predlogi o umeščanju ustnega dela v redno šolsko delo uresničijo.
Preveč sobot.
Rezultati mature bi morali prej.
Seznanitev z rezultati splošne mature po spomladanskem roku bi lahko bila prej.
Skrajšanje spomladanskega izpitnega roka, krajše obdobje do razglasitve rezultatov splošne mature.
Z vidika dela tajnika je včasih razporeditev aktivnosti med letom podrejena datumu bolj kot dnevu v tednu (tudi med prazniki!).
Zelo neprimerno je izključevanje ekonomije in informatike na splošni maturi – tudi pišeta se hkrati. Ni logične razlage za to omejitev.

b) Pravila o varovanju izpitne tajnosti

Povprečna ocena za ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti je bila **4,6** (leta 2012: 4,5; leta 2011: 4,6; leta 2010: 4,6; leta 2009: 4,6). Pripombe sta imela dva ravnatelja (2,4 %): prvi opozarja na neenotnost izvajanja pravil na različnih šolah, drugi pa na pretirano stroge postopke v določenih delih.

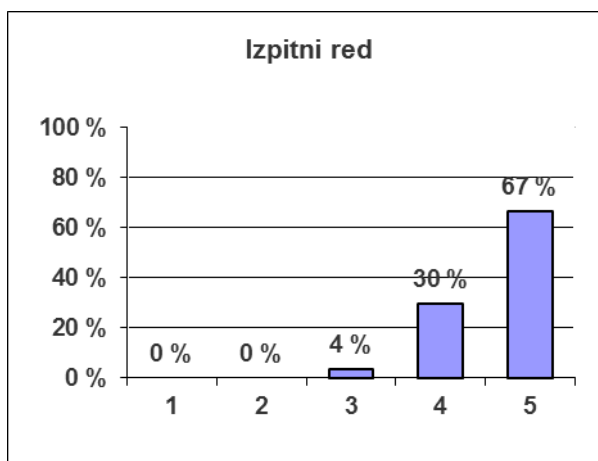
Pripombe in predlogi glede ustreznosti pravil o varovanju izpitne tajnosti (2 oziroma 2,4 %)

Neenotnost izvajanja pravil na različnih šolah.

V določenih delih pretirano strogi postopki.

c) Izpitni red

Povprečna ocena glede ustreznosti izpitnega reda je bila **4,6** (leta 2012: 4,5; leta 2011: 4,6; leta 2010: 4,5; leta 2009: 4,6), pripombi pa sta bili dve (2,4 %): da je izvajanje izpitnega reda na različnih šolah neenotno in da je v nekaterih delih izpitni red premalo natančen.

Pripombe in predlogi glede ustreznosti izpitnega reda (2 oziroma 2,4 %)

Neenotnost izvajanja izpitnega reda na različnih šolah.

V nekaterih delih ohlapno (znan problem računalnika), dva nadzorna učitelja za enega dijaka.

8.3 Opazanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov

Predlogov, povezanih z izpitno tajnostjo in izjemnimi okoliščinami, ni imel nihče. Predloge za izboljšavo določil izpitnega reda so navedli štiri ravnatelji (preverjanje in ukrepanje v primeru kršitev izpitnega reda; preohlapna pravila ob kršitvah maturitetnega reda; en nadzorni učitelj za do pet kandidatov in ukinitve zunanjih nadzornih učiteljev; izpitni red naj bo objavljen na osnovni spletni strani).

8.4 Druga opazanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov

En ravnatelj predlaga prisotnost tujih nadzornih učiteljev pri ustnih izpitih oziroma zvočno snemanje ustnih izpitov, drugi pa predlaga, naj bo kandidatom proti plačilu omogočeno, da svoje izpitne pole namesto na vpogledu v Ljubljani, pregledujejo doma.

9 Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda

Zapišite število kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda v spomladanskem in v jesenskem izpitnem roku.

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	Spomladanski izpitni rok (število kršitev)	Jesenski izpitni rok (število kršitev)
Opomin pri pisnem delu izpita	9	3
Opomin pri ustnem delu izpita	0	0
Opomin pri praktičnem delu izpita	0	0
Prekinitev reševanja izpitne pole	3	1
Prekinitev pisnega dela izpita	2	2
Prekinitev ustnega dela izpita	0	0
Prekinitev praktičnega dela izpita	0	0
Prekinitev izpita v celoti	0	1
Razveljavitev vseh opravljenih izpitov splošne mature	0	0
SKUPAJ 2013	14	7
SKUPAJ 2012	14	7
SKUPAJ 2011	23	7

Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 21 (spomladanski izpitni rok: 14; jesenski izpitni rok: 7). Največ kršitev je bilo za izrečeni opomin pri pisnem delu izpita (12 kršitev).

10. Pritožbe in ugovori

Zapišite število pritožb in ugovorov v spomladanskem in v jesenskem izpitnem roku.

Pritožbe in ugovori	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Število pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita (46. čl. ZMat)	1	1
Število ugodno rešenih pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita	1	0
Število ugovorov na točke praktičnega dela (49. čl. ZMat)	7	1
Število ugodno rešenih ugovorov na točke praktičnega dela izpita	6	0

Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 10 (spomladanski izpitni rok: 8; jesenski izpitni rok: 2), ugodno jih je bilo rešenih 7 (70 %).

11 Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

11.1 Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekal prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

- Da.
- Ne.

11.2 Z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite postavke spodaj.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

11.3 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 11.2.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

11.4 Lahko zapišete tudi predloge za izboljšanje.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Lahko zapišete tudi druge predloge za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature.

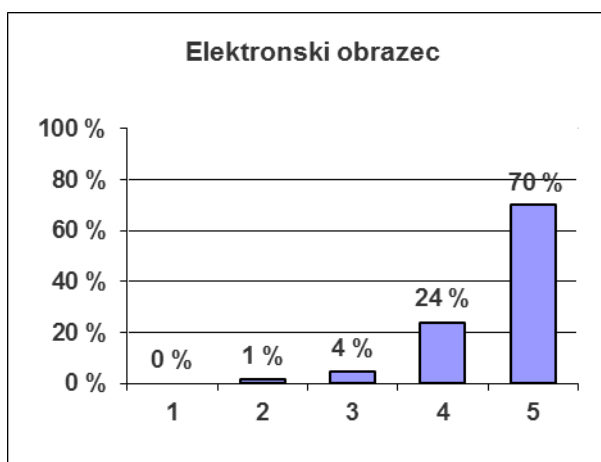
Prilagojen način izvajanja splošne mature omogoča, da tudi kandidati s posebnimi potrebami izkažejo svoje znanje in sposobnosti.

11.1 Število organizacij s prilagojenim načinom izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Prilagojen način izvajanja splošne mature je potekal na 67 organizacijah od 84 (79,8 %).

Predstavljene so analize odgovorov ravnateljev tistih organizacij, na katerih je potekal prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program Prijave KPP), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Pod grafi so zapisani tudi predlogi in pripombe ravnateljev za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature (deleži so izračunani glede na vseh 84 ravnateljev, ki so izpolnili anketo).

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,6**.

Pripombe na elektronski obrazec (5 oziroma 6,0 %)

Dodati bi bilo potrebno še kakšno prilagoditev, ki jih kandidati sicer imajo v odločbi.

Dokaj zapleten.

Hitro, ažurni podatki, ni potrebno pošiljanje.

Ni možnosti uporabe računalna na ustnem izpitu iz matematike.

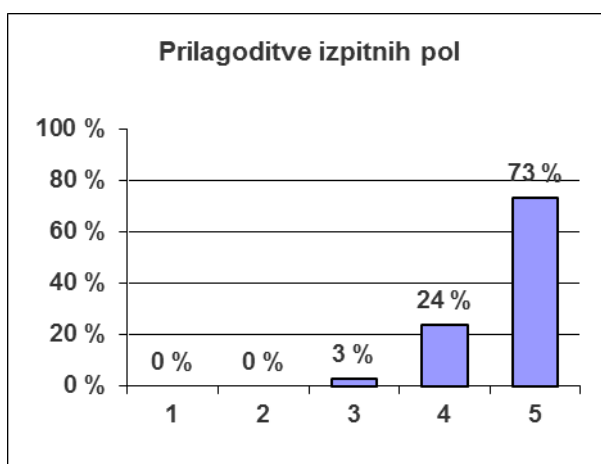
Obsežen, kandidatom ni razumljiv (papirna oblika, ki jo mora izpolniti).

Predlogi za izboljšanje elektronskega obrazca (2 oziroma 2,4 %)

Bolje bi bilo, če bi bil elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov enoten za vse dijake.

Morda samo ena kategorija, saj kandidat težko določi svojo kategorijo.

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,7**.

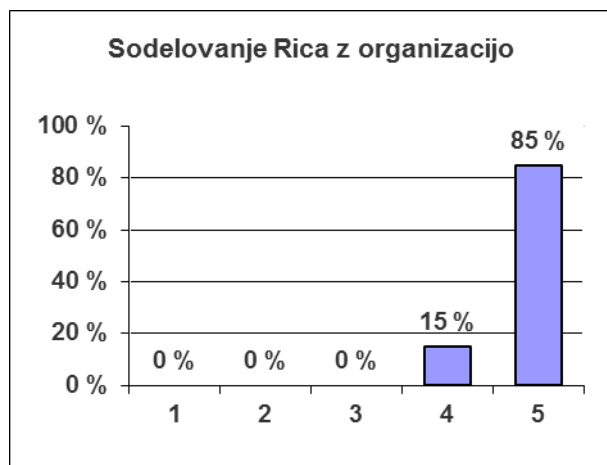

Pripombe na prilagoditve izpitnih pol (1 oziroma 1,2 %)

Slabovidni kandidat je imel možnost povečave pol le na A3, kar ni ustrezalo njegovim potrebam.

Predlogi za izboljšanje prilagoditev izpitnih pol (0 oziroma 0,0 %)

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,9**.

Pripombe na sodelovanje Rica s šolo (1 oziroma 1,2 %)

Samo nejasna navodila, kako izvesti slušno razumevanje, da bo lahko kandidat narekoval pisarju.

Predlogi za izboljšanje sodelovanja Rica s šolo (1 oziroma 1,2 %)

Bolj jasna navodila za slušno razumevanje. Predlagamo premore. V našem primeru je kandidat sam pisal s poškodovano roko v mavcu.

Ravnatelji pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (ocena 4,9), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo prilagoditvam izpitnih pol (ocena 4,7) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (ocena 4,6).

d) Drugi predlogi za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature

Samo dva ravnatelja sta izpostavila tudi druge predloge za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature (2,4 %). Prvi je izpostavil problem z veljavnostjo odločbe (odločba je bila izdana za celo leto zaradi poškodbe, ki pa je bila med letom pozdravljena). Drugi predlaga, naj natančna strokovna mnenja o prilagoditvah za ocenjevanje izdaja inštitucija, ki izdaja odločbe.

SKLEP

V šolskem letu 2012/2013 je splošno maturo izvajalo 84 organizacij in vse so odgovorile na anketni vprašalnik za ravnatelje. Največ jih je izvajalo program splošne gimnazije (52), sledi program strokovne gimnazije (25), najmanj pa je organizacij z obema programoma (7).

Stališča ravnateljev do splošne mature. Analiza odgovorov v vprašalniku za ravnatelje pokaže, da ima veliko ravnateljev pozitivna stališča do splošne mature, vendar nekoliko manj kot v preteklem letu. Okoli 90 % ravnateljev (nekoliko manj kakor lani) meni, da splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov (92,9 %; odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*), skupaj s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja (86,9 %) in da usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku (86,9 %). Nekoliko manj kot tri četrtine jih meni, da postaja zaključek šolskega leta mirnejši ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja in da splošna matura krepi sodelovanje med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo (oboje 73,8 %). Z negativnim vplivom splošne mature na širšo razgledanost dijakov se strinja 14,5 % več ravnateljev kakor lani (letos: 36,9 %; lani: 22,4 %), v primerjavi z lanskim letom pa jih tudi več trdi, da so dijaki vznemirjeni zaradi splošne mature (letos: 69,0 %; lani: 62,4 %). Razloge za to najpogosteje pripisujejo vpisu na univerzo (100 %), pogosto pa tudi preobširni izpitni snovi (74,1 %).

Zunanji člani šolske maturitetne komisije (ŠMK). Odgovori anketiranih pokažejo, da je Državna komisija v šolskem letu 2012/2013 imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnike ZRSŠ in univerz) na 59 organizacij od 84 (70,2 %). Od teh jih je na seje ŠMK povabilo 53 organizacij (63,1 %), zunanji člani pa so se na vabila odzivali redno na 24 organizacijah (28,6 %) in občasno na 14 organizacijah (16,7 %). Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno za 47 ravnateljev (56,0 %; lani: 48,2 %), za 37 ravnateljev pa je smiselno. Od teh jih 33 meni, naj se sodelovanje ohrani v dosednji obliki (39,3 %), štirje pa, naj se v prihodnje spremeni – en predlaga, naj bo največ en zunanji član, drugi predlaga večji nadzor na določenih šolah, dva pa sta brez predlogov.

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole. Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole je podprto z nacionalnimi podatki o splošni maturi od leta 2002 dalje in omogoča šolam analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalni, šolski in razredni.

Največ ravnateljev je odgovorilo, da Orodje za analizo izkazanega znanja uporablja občasno (70,2 %), drugi najpogostejši odgovor je pogosto (17,9 %), najmanj pa je takih, ki ga ne uporabljajo nikoli (11,9 %). Z Orodjem za analizo izkazanega znanja opravljajo ravnatelji največ analiz splošnega uspeha (78,6 %) in analiz uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah (77,4 %), najmanj pa jih analizira uspeh pri posameznih delih izpita (zunanji, notranji del) po odstotnih točkah pri splošni maturi. Ravnatelji o analizah najpogosteje (nad 50 %) razpravljajo z učitelji na pedagoški konferenci (66,7 %) in v predmetnih aktivih (59,5 %), manj pogosto (pod 50 %) pa v ožjem krogu s pomočnikom ali svetovalnim delavcem (42,9 %), z učitelji na individualnih pogovorih (41,7 %), na svetu staršev (23,8 %) in na svetu šole (22,6 %). Šole na podlagi analiz uvajajo različne izboljšave: največ jih ugotovitve o izkazanem

znanju ob zaključku srednje šole uporablja za izboljšanje dela na šoli v procesu samoevalvacije (67,9 %), dobrih 30 % pa pri izboljšanju medletnih trendov uspeha pri posameznih učiteljih (36,9 %), pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta (35,7 %), pri umeščanju ugotovitev v Letni delovni načrt (33,3 %) in pri izboljšanju rezultatov pri splošni maturi glede na sorodne šole (31,0 %).

Težave pri izvedbi splošne mature. Težave pri izvedbi splošne mature v letu 2013 izpostavlja 14 od 84 ravnateljev. Najpogosteje so izpostavljene organizacijske težave (prekrivanje pouka in splošne mature, premalo nadzornih učiteljev, zagotavljanje tišine, organizacija izpitov za kandidate s posebnimi potrebami), neobvladljivo veliko število »zunanjih« kandidatov, neuskkljenost šolskega in maturitetnega koledarja in nesorazmerje med zunanjim in notranjim delom izpita.

Ukrepi za izboljšanje splošne mature. Ukrepe je predlagalo 12 ravnateljev. Posamični predlogi so: en nadzorni učitelj za enega kandidata s posebnimi potrebami, spremembo trajanja odločbe naj predlaga šolska maturitetna komisija, maturitetni koledar naj se spremeni (izvedba splošne mature naj se ne prekriva s poukom, splošna matura v spomladanskem izpitnem roku naj se prične dva ali tri dni prej, zaključek šolskega leta naj bo en teden prej oziroma izvedba splošne mature naj se zamakne), kandidati naj do ocene praktičnega dela izpita dostopajo prek spletne strani Rica, vrečke z izpitnim gradivom naj bodo perforirane in večjim vidnim delom, da bo mogoče brati navodila, vprašanja za ustni del naj med spomladanskim in jesenskim izpitnim rokom ostanejo na šoli, pri prijavi kandidatov s poklicno maturo na posamezne izpite splošne mature naj se vse informacije o dijaku (uspešen zaključek letnika itd.) posredujejo šoli, kjer bo dijak opravljal izpite splošne mature, ustni del splošne mature naj se ukine, uskladiti je treba posamezne dele pisnih izpitov pri posameznih maturitetnih predmetih, kar bo omogočalo sočasno pisanje več predmetov, potrjevanje plana in pregled prijavljenih kandidatov k zgodovini, geografiji in ekonomiji na sejah ŠMK naj se ukine.

Ocena posredovanih informacij. Analiza odgovorov kaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo DK SM, Ric in MIZŠ. Deleži pozitivnih ocen (*Da*) za vse organe in ustanove, ki izvajajo splošno maturo, namreč presegajo 90 %. V povprečju ravnatelji najbolje ocenjujejo nedvoumnost informacij.

Ocena sodelovanja. Ravnatelji so sodelovanje z DK SM, Ricem in MIZKŠ ocenjevali z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečna ocena za vse ustanove in organe za splošno maturo presega 4,3.

Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov. Tudi ustreznost maturitetnih predpisov so ravnatelji ocenjevali z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali trem predpisom: koledarju opravljanja splošne mature, pravilom o varovanju izpitne tajnosti in izpitnemu redu. Z enakima povprečnima ocenama vrednotijo ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti in ustreznost izpitnega reda (ocena 4,6). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo koledarju opravljanja splošne mature (ocena 4,0).

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda. Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 21, od tega največ za izrečeni opomin pri pisnem delu izpita (12).

Pritožbe in ugovori. Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 10 (spomladanski izpitni rok: 8, jesenski izpitni rok: 2), ugodno jih je bilo rešenih 7 (70 %).

Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami je izvedlo 67 od 84 organizacij (79,8 %). Z najvišjo povprečno oceno ravnateljci vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (ocena 4,9), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo prilagoditvam izpitnih pol (ocena 4,7) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (ocena 4,6).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljcem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi splošne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.